

Boomschorskasten

50 Boomschorskasten in de bergen bij de rivier Lobos, bij Sorio, ten Noordwesten van Zaragoza, Spanje.

Foto: L. Wegeling, Capelle a/d IJssel.

Gevel met hommels

In Tilburg staat een bouwwerk met twee zeer grote hommels tegen de gevel. Hommels die gelet op de stuifmeelklompjes aan de poten, werksters zijn en nog een nest moeten verzorgen. Zou de aanbrengrer van deze figuren zelf ook nog een gezin moeten verzorgen? En dat met deze hommels willen aangeven? Is het misschien een hommelskweker, of vindt hij in de ijver van deze beestjes iets van zichzelf terug. Het kan natuurlijk ook zijn dat de hommels zijn lievelingsinsekten zijn. Als dit laatste waar is, dan zullen bijen voor hem ook geen geheimen hebben. Maar hommels hebben nu éénmaal een hogere aaibaarheidsgraad, al steken ook zij wel eens! Voorwaar leuk gedaan.

J. Beekman, Tilburg

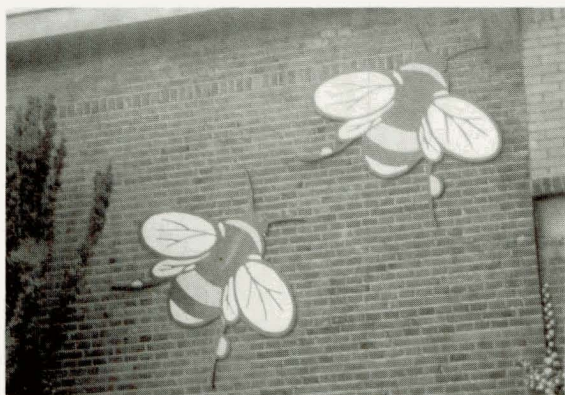

Foto: Joop Simons.

Overbegrazing

Het is goed dat Bijen dit onderwerp aan de orde stelt. Het wordt een probleem bij de afnemende drachtgebieden dat imkers te veel volken op een te klein drachtgebied plaatsen. De vraag komt op: moeten we dit regelen en bepalen hoeveel volken per ha zijn toegestaan en wie gaat regelen, welke imker, en met hoeveel volken die wordt toegelaten. Per regio een Bertus de Jong? Je kunt het ook niet regelen en volgens hedendaags politiek jargon 'het overlaten aan de marktwerking' en rustig wachten tot de meeste imkers het niet meer de moeite waard vinden en thuisblijven. Probleem opgelost. Aan beide scenario's kleven nadelen. Voor het eerste is meer discipline vereist dan de Nederlandse imker doorgaans opbrengt (in het artikel wordt dit helder geïllustreerd) en bij het tweede zullen de brutalen het weer winnen. Ik kies nog niet. Ik wil wel enkele aspecten toevoegen aan het artikel van Ab Kuypers en begin bij zijn slot: het vreemde standpunt van de Bedrijfsraad.

Overbeweiding en monopolievorming

Wij moeten twee manieren van bescherming van drachtgebieden onderscheiden. Het artikel pleit voor bescherming tegen overbeweiding en dat is zeer op z'n plaats. Ik kom daarop terug. De bescherming waarover de Bedrijfsraad zich uitsprekt is de bescherming tegen monopolievorming waarbij de vraag aan de orde is of imkers woonachtig in een regio met aantrekkelijke drachtgebieden daarop meer recht hebben dan elders woonachtige imkers. Daar verzet de Bedrijfsraad zich tegen. In de meeste gevallen immers, hebben de betreffende imkers geen enkele investering gedaan voor dat drachtgebied. De landbouwers zaaiden koolzaad, niet de imkers en die hebben ook de boomgaarden niet geplant. Als op de eilanden de lamsoor groeit, hebben de eilandimkers daar dan meer recht op? Neen, zegt de Bedrijfsraad. Het wordt wat lastiger als door bemoeienis van lokale imkers in het kader van de braaklegging phacelia wordt gezaaid. Dan kun je je voorstellen dat er een plaatsingsregeling komt, waarbij die imkers een zekere voorrang genieten. Maar, stelde iemand in de Bedrijfsraad: wij hebben veel gedaan om de gemeentelijke beplanting insectenvriendelijk te maken; kunnen we dan andere imkers weren? De Bedrijfsraad zegt opnieuw: neen, wij erkennen geen eigendomsrecht van dracht van de lokale imkers. Want draai het ook eens om. Wat moeten imkers die in drachtarme gebieden wonen en wel moeten reizen

om hun volken natuurlijk proviand te kunnen bieden als overal bordjes 'Verboden Toegang' verschijnen? Want bijenhouden op basis van suikervoeding is mogelijk maar niet leuk. Ik weet het, solidariteit is uit, maar dat is geen winst!

De regeling voor de Stabrechtseheide is een voorbeeld van bescherming tegen overbeweiding. Uit het aangehaalde artikel wordt niet helemaal duidelijk of behalve imkers uit de omgeving, ook imkers uit het hele land zich kunnen melden. Maar het is in elk geval niet beperkt tot de imkers uit Geldrop en zo lijkt er geen sprake van monopolievorming.

Drachtbescherming alleen voor de honingbij?

De Bedrijfsraad neemt deel aan een werkgroep over eventuele concurrentie tussen de honingbij en andere nectarafhankelijke insecten. Zeg maar vlinders, hommels en solitaire bijen. Het verwijt aan de imkers is dat deze insecten geen kans meer krijgen als er honingbijen in de omgeving staan. Ik begeef me nu niet in de discussie of dat verwijt terecht is. Ik verwacht dat de werkgroep dat uitzoekt. Wèl zeg ik dat wij deze discussie hebben afgeroepen door de onve-

antwoord grote aantallen bijenvolken per ha waarvan voorbeelden in het artikel en we kennen er meer. Daarom is het artikel van Ab Kuypers me uit het hart gegrepen. Met dit gedrag zijn wij geen natuurbeschermers maar natuurvandalen. Wij hebben verantwoordelijkheid voor goede verzorging van onze volken, maar kunnen aan de verantwoordelijkheid voor andere insecten niet voorbijgaan. Het blad Bijen beseft en toont dat met de serie foto's van solitaire bijen (voorpagina's 1996). Veel imkers beseffen dat door nestgelegenheid te bieden aan deze bijen. Dergelijke nestblokken mogen bij geen bijenstal of bijenpark ontbreken.

Ik accepteer met deze uitspraak niet het genoemde verwijt aan de imkers, maar ik weet wel dat wij tot beheersing zullen moeten komen. En als wij zelf die discipline niet kunnen opbrengen, dan zal die mogelijk worden afgedwongen en dan kom je in een afhankelijke positie terecht. Nu kies ik dus toch voor regulering als de marktwerking - oh nee - het verantwoordelijkheidsgevoel het laat afweten. Wie vervolgt deze belangrijke discussie?

D. Vunderink

bijen FOTO VAN DE MAAND

Bijenstal van de heer A.J. Kortekaas uit Anna Paulowna. De voorzijde van deze zelfgemaakte stal van 6,5 x 2 meter staat op het zuidoosten. In de bijenstal staan tien Spaarkasten. De heer Kortekaas is sinds 1991 lid van de VBBN-subvereniging Den Helder.